

**Informacje na temat zabezpieczenia gospodarstw przed wirusem ASF wynikające
z rozporządzenia z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku
z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. z 2015 r. poz. 711 z późn. zm.)**

Wymagania ustanowione w tym rozporządzeniu mają na celu zwiększenie ochrony przed ASF u świń w gospodarstwach na wszystkich obszarach objętych w Polsce restrykcjami w związku z występowaniem ASF (obszar zagrożenia, obszar objęty ograniczeniami, obszar ochronny).

Obecnie wymagania te obowiązują na terenie części gmin województwa warmińsko – mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego i mazowieckiego.

Szczegółowa mapa: <http://www.wetgiw.gov.pl/asf/mapa/>

Wymagania:

W gminach stanowiących obszar zagrożenia, obszar objęty ograniczeniami i obszar ochronny.

1. utrzymywanie świń w gospodarstwie:
  - a) w sposób wykluczający kontakt z wolno żyjącymi dzikami oraz ze zwierzętami domowymi,
  - b) w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne;
2. zakaz karmienia świń zielonką lub ziarnem pochodzącymi z obszaru objętego ograniczeniami (strefa czerwona) lub obszaru zagrożenia (strefa niebieska), chyba że tę zielonkę lub to ziarno poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 30 dni przed ich podaniem świniom;
3. zakaz wykorzystywania w pomieszczeniach, w których są utrzymywane świnię, słomy na ściółkę dla zwierząt pochodzącej z obszaru objętego ograniczeniami (strefa czerwona) lub obszaru zagrożenia (strefa niebieska), chyba że tę słomę poddano obróbce w celu unieszkodliwienia wirusa afrykańskiego pomoru świń lub składowano w miejscu niedostępnym dla dzików co najmniej przez 90 dni przed jej wykorzystaniem;
4. zakaz prowadzenia uboju świń w celu produkcji mięsa na użytek własny innych niż utrzymywane w tym gospodarstwie;
5. wykonywanie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie;
6. używanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego przeznaczonego wyłącznie do wykonywania tych czynności;
7. prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń wjeżdżających na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię;
8. w przypadku utrzymywania świń w gospodarstwie w systemie otwartym, zabezpieczenie wybiegu dla świń się podwójnym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m, związanym na stałe z podłożem;
9. stosowanie przez osoby wykonujące czynności związane z obsługą świń, przed rozpoczęciem tych czynności, środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń, w tym mycie i odkażanie rąk oraz oczyszczanie i odkażanie obuwia;
10. bieżące oczyszczanie i odkażanie narzędzi oraz sprzętu wykorzystywanych do obsługi świń;
11. sporządzenie przez posiadaczy świń spisu posiadanych świń, z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniaki, lochy, loszki, knury i knurki, oraz bieżące aktualizowanie tego spisu;
12. karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących;
13. wyłożenie mat dezynfekcyjnych lub wykonanie niecek dezynfekcyjnych przed:
  - a) wejściami do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, i wyjściami z tego gospodarstwa oraz przed wejściami do budynków lub pomieszczeń, w których są utrzymywane świnię i wyjściami z tych budynków lub pomieszczeń, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość – nie mniejsza niż 1 m;
  - b) wjazdami do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnię, i wyjazdami z tego gospodarstwa, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość wjazdów i wyjazdów, a długość – nie mniejsza niż obwód największego koła środka transportu wjeżdżającego lub wyjeżdżającego z tego gospodarstwa;
  - c) stałe utrzymywanie tych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego;

14. zakaz wnoszenia lub wwożenia na teren gospodarstwa, w którym utrzymywane są świnie tusz, zwłok dzików i innych produktów w tym produktów pochodzenia zwierzęcego pochodzącego od dzików;
15. zakaz wykonywania czynności związanych z obsługą świń przez osoby, które w ciągu ostatnich 72 godzin uczestniczyły w polowaniu na zwierzęta łowne lub odłowie takich zwierząt.

Ważne daty

Od dnia 20 lipca 2017 r. – obowiązują zmiany w rozporządzeniu z dnia 6 maja 2015 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1333) w zakresie:

- 1) wprowadzenia dodatkowych wymagań wymienionych w pkt. od 1 do 8;
- 2) wprowadzenia szczegółowych zasad wykonania mat lub niecek dezynfekcyjnych o których mowa w pkt 13.

Od dnia 11 września 2017 r. – prowadzone są planowe kontrole weterynaryjne w zakresie spełnienia wymagań opisanych w pkt 1 – 15, na terenach gmin nieobjętych Programem bioasekuracji (Dz.U. z 2017 r. poz. 1378).

Co w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości?

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie bioasekuracji powiatowi lekarze weterynarii:

- 1) będą wydawać decyzje administracyjne w zakresie usunięcia uchybień w czasie nie dłuższym niż 3 m-ce;
lub
- 2) będą mogli wydać decyzje w sprawie nakazującą ubój lub zabicie świń i zakazującą ich utrzymywania w gospodarstwie, z możliwością uzgodnienia z hodowcą czy świnie będą poddane ubojowi w rzeźni, czy też będą poddane ubojowi na użytek własny;
- 3) będą mogli wydać decyzje w sprawie nakazu zabicia lub uboju świń i zakazu ich utrzymywania, w przypadku nieusunięcia uchybień po czasie określonym w pkt 1);
- 4) za ubite lub zabite świnie nie będą przysługiwały odszkodowania ze środków budżetu państwa;

Decyzje w sprawie uboju lub zabicia świń, o których mowa w pkt. 2) i 3) będą musiały zostać ostatecznie wyegzekwowane maksymalnie do połowy lipca 2018 r.

Wsparcie finansowe

realizowane będzie w ramach programów opracowywanych przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pomoc będzie wypłacana przez ARiMR posiadaczom świń, którzy w okresie od dnia 1 lipca 2016 r. do dnia 30 czerwca 2017 r. posiadali średnio w roku nie więcej niż 50 świń i co najmniej 1 swinie w dniu kontroli. Pomoc będzie wypłacana na podstawie przedstawionych pisemnych dowodów świadczących o wykonaniu nakazów decyzji PLW, nie później niż 120 dni po jej wydaniu. Pomoc będzie obejmowała jednorazowe wypłaty w kwotach: 190 zł/szt – w przypadku prosiąt do 20 kg; 300 zł/szt – w przypadku pozostałych świń, obejmujące okres 2 lat, od dnia wydania decyzji PLW w sprawie zabicia lub uboju świń i zakazu ich utrzymywania.

Główny Lekarz Weterynarii przypomina

Afrykański pomór świń (ASF) wystąpił w Polsce po raz pierwszy w lutym 2014 roku i rozprzestrzenił się na terytorium północno-wschodniej i wschodniej części Polski. To śmiertelna, zakaźna oraz zaraźliwa choroba świń oraz dzików. Nie zagraża życiu i zdrowiu człowieka. Powoduje jednak znaczne straty dla właścicieli zwierząt oraz dla producentów mięsa i jego produktów.

Jak rozpoznać ASF?

U zwierząt występuję gorączka nawet do 42^oC, przyśpieszony oddech, osowiałość, możliwa utrata apetytu i pragnienia oraz przekrwienia (na uszach, ogonie, kończynach i klatce piersiowej). Zazwyczaj pierwsze w stadzie chorują duże sztuki: lochy, knury, tuczniki. Padnięcia nawet pojedynczych świń w stadzie mogą być skutkiem rozwijania się zakażenia świń wirusem ASF w gospodarstwie.

Szczegółowe informacje na stronach: <https://www.wetqiw.gov.pl/ASF> lub u właściwego wojewódzkiego lub powiatowego lekarza weterynarii.